



## HPV-vaksine til gutter

I disse dager tilbys HPV-vaksine til alle jenter i 7. klasse. Guttene får ikke dette tilbudet.

Humant papillomavirus (HPV) er en gruppe med mer enn 100 ulike virus. HPV 16 og 18 er skyld i omkring 70 prosent av alle tilfeller med livmorhalskreft. Vaksinen som nå innføres i barnevaksinasjonsprogrammet skal forebygge infeksjon av denne typen. Den beskytter også mot HPV 6 og 11 som er de vanligste årsakene til kjønnsvorter.

### Anerkjent forsker

Harald zur Hausen fra Tyskland fikk Nobelprisen i medisin i 2008 fordi han påviste at HPV-viruset forårsaker livmorhalskreft. Han er veldig glad for at Norge starter vaksineringsen av jenter og tror det vil forhindre mange tilfeller av livmorhalskreft. Men han mener at også gutter bør få HPV-vaksinen.

### Skyld i stadig flere kreftformer

En ny studie fra Karolinska Institutet i Sverige viser at HPV er årsaken til stadig flere krefttilfeller i andre deler av kroppen.

– Vi ser en markant økning i kreft i mandlene på grunn av HPV-viruset. Denne kreftformen rammer oftere menn enn kvinner, sier forsker Tina Dalianis.

Hun har sammen med kolleger analysert prøver fra 301 pasienter med mandelkreft fra 1970 til

2007, i Stockholm-regionen. I perioden 2006 til 2007 har HPV-viruset skyld i 93 prosent av tilfellene med mandelkreft.

### Færre røykere

De svenske forskerne regner med at økningen er et resultat av den seksuelle revolusjonen. Det tar 20-30 år fra man smittes av viruset til man eventuelt utvikler kreft.

Før var røyking og alkohol de vanligste grunnene til mandelkreft. Men etter at stadig flere har stumpet røyken, er det nå HPV som er den viktigste årsaken.

### Lite tid

Dalianis tror vi ser starten på en epidemi. Hun og zur Hausen mener derfor at det haster med å starte vaksineringsprogrammer for gutter.

Også andre kreftformer som rammer gutter, skyldes HPV-viruset.

– 70 prosent av tilfellene med analkreft skyldes HPV. En del tilfeller av peniskreft forårsakes også av dette viruset. I tillegg er kjønnsvorter like vanlig hos gutter som hos jenter, påpeker zur Hausen.

### Mandelkreft i Norge

Det er ikke gjort tilsvarende studier i Norge.

– Men det er ingen grunn til at det ikke skal være det samme her som i Sverige, sier Gustav Gaudernack, professor ved Radiumhospitalet.

Siden 60-tallet har antall tilfeller med mandelkreft nesten femdoblet seg her i Norge, viser tall fra Kreftregisteret.

– Denne økningen skyldes HPV-viruset, og er trolig enda større fordi vi ikke får korrigert for at den delen som skyldig røyking kan ha gått noe ned, sier Gaudernack. Han føyer seg i rekken av de som mener at også gutter bør vaksineres.

– Jeg mener det etisk betenkelig å vente, sier han.

Vaksineringsprogrammer for gutter er innført blant annet i Australia og Mexico, samt i enkelte deler av Europa.

Kilder:

1. "– La gutter få HPV-vaksine", Vg.no

2. K.B. Michels, H. Z. Hausen, HPV vaccine for all, The Lancet; vol. 374 (9686), pp. 268-270